

Старогръцки език НФ

2020-2021

Автори

12.

Поликарп от Смирна

Поликарп (ок. 70-169 сл. Хр.) е епископ на Смирна, известен с мъченическата си смърт по времето на гоненията в средата на II в. сл. Хр. От него е оцелял един кратък текст – „Послание до филипяни“.

Поликарп е бил приближен на св. ап. и ев. Иоан Богослов. Вероятно е бил ръкоположен лично от него за втори епископ на Смирна (след св. Вукол). Може би се е познавал с Игнатий Антиохийски (Богоносец), който посетил някои малоазийски и тракийски християнски общини по пътя си към Рим, където претърпял мъченическа смърт.¹

„Послание до филипяни“ е написано по повод молбата на християнската община във Филипи да ѝ бъдат изпратени преписи от посланията на Игнатий.

Най-известен сред учениците му е Иреней (ок. 130-200 сл. Хр.), епископ на Лион и автор на „Против ересите“, който си спомня за него в „Писмо до Флорин“:

„Така че аз мога да кажа и мястото, където седеше и говореше блажения Поликарп, как отиваше и идваше, начина му на живот и външния му вид; беседите, които произнасяше пред множеството хора; как разказваше за срещите му с Иоан и с останалите, които са виждали Господа...“²

През 155 г. заминал за Рим, за да разговаря с тогавашния папа Аникет относно датата за празнуване на Пасха – въпрос, по който е имало различия между Римската и малоазийските църкви:

„Когато блажения Поликарп беше в Рим при Аникет, те поговориха малко и за други неща, и се споразумяха; а по тази тема не задълбочиха спора. Защото нито Аникет можа да убеди Поликарп да не спазва това, което винаги е спазвал, когато е бил с Иоан, ученика на Нашия Господ, и с останалите апостоли; нито пък Поликарп убеди Аникет, който казваше, че е длъжен да се придържа към обичая на презвитерите преди него. И макар че положението беше такова... те се разделиха в мир.“³

За мъченичеството му е разказано в „Съборно послание на Смирненската църква“⁴

Иероним Стридонски (ок. 350-420 г.) пише така:

„Поликарп, ученик на апостол Иоан и ръкоположен от него за епископ на Смирна, беше начело на цяла Азия... По-късно, когато управляваха Марк Антонин и Луций Комод, в четвъртото гонение след Нерон, в Смирна, в присъствието на проконсула и на целия народ, който викаше против него [против

¹ В началото на II в., по времето на Траян.

² Цитирано от Евсевий Кесарийски („Църковна история“ V, 20:4-7).

³ Иреней Лионски. „Писмо до Виктор“, пак у Евсевий („Църковна история“ V, 24:16)

⁴ PG V, 1029-1045.

Поликарп], той беше предаден на огън. Написа до филипяните едно твърде полезно Послание, което и до днес се чете в Азия при събиране на вярващите“.⁵

Литература:

C.J. Hefele. „Patrum apostolicorum opera“. Tubingae, 1842 (стр. 192-222)

„Християнство. Енциклопедическият словарь“. Т. 1-3. Гл. редактор С.С.

Аверинцев. М. „Большая Российская энциклопедия“, 1993 (Игнатий, Иринея, Поликарп)

На български:

„Св. Поликарп Смирненски“ в Илия Цоневски. „Патрология“. Синодално издателство, 1986 (стр. 75-78)

Св. Поликарп, „Послание до филипяни“ и „Мъченичество на св. Поликарп“. Въведение и превод Св. Риболов. В: Изборник. „Омофор“ и „Покров Богородичен“, 2001 (стр. 69-90)

Из Иринея Лионски, „Писмо до Флорин“:

εἶδον γάρ σε παῖς ἔτι ὢν ἐν τῇ κάτω Ἀσία παρὰ Πολυκάρπῳ, λαμπρῶς πράσσοντα ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ καὶ πειρώμενον εὐδοκιμεῖν παρ' αὐτῷ.

μᾶλλον γὰρ τὰ τότε διαμνημονεύω τῶν ἑναγχος γινομένων αἱ γὰρ ἐκ παίδων μαθήσεις συναυξουσαι τῇ ψυχῇ ἐνοῦνται αὐτῇ ὥστε με δύνασθαι εἰπεῖν καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ καθεζόμενος διελέγετο ὁ μακάριος Πολύκαρπος καὶ τὰς προόδους αὐτοῦ καὶ τὰς εἰσόδους καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ βίου καὶ τὴν τοῦ σώματος ἰδέαν καὶ τὰς διαλέξεις ἃς ἐποιεῖτο πρὸς τὸ πλῆθος καὶ τὴν μετὰ Ἰωάννου συναναστροφὴν ὡς ἀπήγγελλεν καὶ τὴν μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν ἑορακότων τὸν κύριον καὶ ὡς ἀπεμνημόνευεν τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ περὶ τοῦ κυρίου τίνα ἦν ἃ παρ' ἐκαίνων ἀκηκόει καὶ περὶ τῶν δυνάμεων αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας ὡς παρὰ τῶν αὐτοπτῶν τῆς ζωῆς τοῦ λόγου παρειληφῶς ὁ Πολύκαρπος ἀπήγγελλεν πάντα σύμφωνα ταῖς γραφαῖς.

ταῦτα καὶ τότε διὰ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ τὸ ἐπ' ἐμοὶ γεγονός σπουδαίως ἤκουον ὑπομνηματιζόμενος αὐτὰ οὐκ ἐν χάρτῃ ἀλλ' ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ· (Евсевий Кесарийски. „Църковна история“ V, 20:4-8)

---

⁵ „За знаменитите мъже“, 17: Polycarpus, Joannis apostoli discipulus, et ab eo Smyrnae episcopus ordinatus, totius Asiae princeps fuit. Quippe qui nonnullos Apostolorum, et eorum qui viderant Dominum, magistros habuerit, et viderit. Hic propter quasdam super die Paschae quaestiones, sub imperatore Antonino Pio, Ecclesiam in Urbe regente Aniceto, Romam venit, ubi plurimos credentium, Marcionis et Valentini persuasione deceptos, reduxit ad fidem. Cumque ei fortuito obviam fuisset et Marcionem, et diceret: *Cognosce nos*: Respondit: *Cognosco primogenitum diaboli*. Postea vero, regnante M. Antonino, et L. Aurelio Commodo, quarta post Neronem persecutione, Smyrnae, sedente Proconsule, et universo populo in amphitheatro adversus eum personante, igni traditus est. Scripsit ad Philippenses valde utilem Epistolam, quae usque hodie in Asiae conventu legitur.